Transformări (III). Reperul de vizualizare (poziția camerei)

Mihai-Sorin Stupariu

Sem. I, 2024 - 2025

Reperul de vizualizare

Transformarea de vizualizare

- Coordonatele de modelare
  - originea O

- originea O
- axele de coordonate Ox, Oy, Oz cu versorii e_1 , e_2 , e_3

- originea O
- axele de coordonate Ox, Oy, Oz cu versorii e_1 , e_2 , e_3
- implicit, obiectele/primitivele (vârfurile) sunt indicate în raport cu acest sistem de coordonate

- originea O
- axele de coordonate Ox, Oy, Oz cu versorii e_1 , e_2 , e_3
- implicit, obiectele/primitivele (vârfurile) sunt indicate în raport cu acest sistem de coordonate
- ➤ Apelarea funcției glm::lookAt(); are ca efect (implicit) generarea unui nou reper / sistem de coordonate, numite reper de vizualizare / coordonate de vizualizare

- originea O
- axele de coordonate Ox, Oy, Oz cu versorii e_1 , e_2 , e_3
- implicit, obiectele/primitivele (vârfurile) sunt indicate în raport cu acest sistem de coordonate
- ▶ Apelarea funcției glm::lookAt(); are ca efect (implicit) generarea unui nou reper / sistem de coordonate, numite reper de vizualizare / coordonate de vizualizare
  - originea: P₀ (poziția observatorului)

- originea O
- axele de coordonate Ox, Oy, Oz cu versorii e_1 , e_2 , e_3
- implicit, obiectele/primitivele (vârfurile) sunt indicate în raport cu acest sistem de coordonate
- ▶ Apelarea funcției glm::lookAt(); are ca efect (implicit) generarea unui nou reper / sistem de coordonate, numite reper de vizualizare / coordonate de vizualizare
  - originea: P₀ (poziția observatorului)
  - axele: date de versorii **u**, **v**, **n** (construiți în continuare)

▶ Pentru a înțelege funcția glm::lookAt();: care sunt elementele geometrice relevante atunci când vorbim despre observarea unei scene 3D? (de exemplu vederea umană sau folosirea unui aparat fotografic / telefon mobil).

- ▶ Pentru a înțelege funcția glm::lookAt();: care sunt elementele geometrice relevante atunci când vorbim despre observarea unei scene 3D? (de exemplu vederea umană sau folosirea unui aparat fotografic / telefon mobil).
  - Poziția (coordonatele) observatorului

- ▶ Pentru a înțelege funcția glm::lookAt();: care sunt elementele geometrice relevante atunci când vorbim despre observarea unei scene 3D? (de exemplu vederea umană sau folosirea unui aparat fotografic / telefon mobil).
  - Poziția (coordonatele) observatorului
  - Direcţia / Punctul de referinţă (spre care este îndreptată privirea sau dispozitivul)

- ▶ Pentru a înțelege funcția glm::lookAt();: care sunt elementele geometrice relevante atunci când vorbim despre observarea unei scene 3D? (de exemplu vederea umană sau folosirea unui aparat fotografic / telefon mobil).
  - Poziția (coordonatele) observatorului
  - Direcţia / Punctul de referinţă (spre care este îndreptată privirea sau dispozitivul)
  - Orientarea

- Pentru a înțelege funcția glm::lookAt();: care sunt elementele geometrice relevante atunci când vorbim despre observarea unei scene 3D? (de exemplu vederea umană sau folosirea unui aparat fotografic / telefon mobil).
  - Poziția (coordonatele) observatorului
  - Direcţia / Punctul de referinţă (spre care este îndreptată privirea sau dispozitivul)
  - Orientarea
- ► Funcția glm::lookAt

```
glm::lookAt (x_0, y_0, z_0, x_{ref}, y_{ref}, z_{ref}, V_x, V_y, V_z);
```

- Pentru a înțelege funcția glm::lookAt();: care sunt elementele geometrice relevante atunci când vorbim despre observarea unei scene 3D? (de exemplu vederea umană sau folosirea unui aparat fotografic / telefon mobil).
  - Poziția (coordonatele) observatorului
  - Direcţia / Punctul de referinţă (spre care este îndreptată privirea sau dispozitivul)
  - Orientarea
- ► Funcția glm::lookAt

```
glm::lookAt (x_0, y_0, z_0, x_{ref}, y_{ref}, z_{ref}, V_x, V_y, V_z);
```

- (x_0, y_0, z_0) : coordonatele observatorului P_0 în reperul de modelare;

- Pentru a înțelege funcția glm::lookAt();: care sunt elementele geometrice relevante atunci când vorbim despre observarea unei scene 3D? (de exemplu vederea umană sau folosirea unui aparat fotografic / telefon mobil).
  - Poziția (coordonatele) observatorului
  - Direcţia / Punctul de referinţă (spre care este îndreptată privirea sau dispozitivul)
  - Orientarea
- ► Funcția glm::lookAt

```
glm::lookAt (x_0, y_0, z_0, x_{ref}, y_{ref}, z_{ref}, V_x, V_y, V_z);
```

- (x_0, y_0, z_0) : coordonatele observatorului P_0 în reperul de modelare;
- $(x_{ref}, y_{ref}, z_{ref})$: coordonatele unui punct de referință P_{ref} spre care se uită observatorul;

- Pentru a înțelege funcția glm::lookAt();: care sunt elementele geometrice relevante atunci când vorbim despre observarea unei scene 3D? (de exemplu vederea umană sau folosirea unui aparat fotografic / telefon mobil).
  - Poziția (coordonatele) observatorului
  - Direcţia / Punctul de referinţă (spre care este îndreptată privirea sau dispozitivul)
  - Orientarea
- ► Funcția glm::lookAt

```
glm::lookAt(x_0, y_0, z_0, x_{ref}, y_{ref}, z_{ref}, V_x, V_y, V_z);
```

- (x_0, y_0, z_0) : coordonatele observatorului P_0 în reperul de modelare;
- $(x_{ref}, y_{ref}, z_{ref})$: coordonatele unui punct de referință P_{ref} spre care se uită observatorul;
- (V_x, V_y, V_z) : vector care indică verticala din planul de vizualizare

- Pentru a înțelege funcția glm::lookAt();: care sunt elementele geometrice relevante atunci când vorbim despre observarea unei scene 3D? (de exemplu vederea umană sau folosirea unui aparat fotografic / telefon mobil).
  - Poziția (coordonatele) observatorului
  - Direcţia / Punctul de referinţă (spre care este îndreptată privirea sau dispozitivul)
  - Orientarea
- ► Funcția glm::lookAt

```
glm::lookAt (x_0, y_0, z_0, x_{ref}, y_{ref}, z_{ref}, V_x, V_y, V_z);
```

- (x_0, y_0, z_0) : coordonatele observatorului P_0 în reperul de modelare;
- $(x_{ref}, y_{ref}, z_{ref})$: coordonatele unui punct de referință P_{ref} spre care se uită observatorul;
- (V_x, V_y, V_z) : vector care indică verticala din planul de vizualizare
- ► Implicit: $P_0 = (0,0,0), P_{ref} = (0,0-1), V = (0,1,0)$

- Pentru a înțelege funcția glm::lookAt();: care sunt elementele geometrice relevante atunci când vorbim despre observarea unei scene 3D? (de exemplu vederea umană sau folosirea unui aparat fotografic / telefon mobil).
  - Poziția (coordonatele) observatorului
  - Direcţia / Punctul de referinţă (spre care este îndreptată privirea sau dispozitivul)
  - Orientarea
- ► Funcția glm::lookAt

```
glm::lookAt (x_0, y_0, z_0, x_{ref}, y_{ref}, z_{ref}, V_x, V_y, V_z);
```

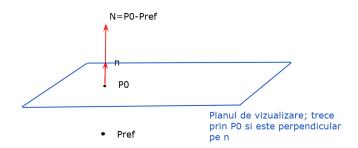
- (x_0, y_0, z_0) : coordonatele observatorului P_0 în reperul de modelare;
- $(x_{ref}, y_{ref}, z_{ref})$: coordonatele unui punct de referință P_{ref} spre care se uită observatorul;
- (V_x, V_y, V_z) : vector care indică verticala din planul de vizualizare
- ▶ Implicit: $P_0 = (0,0,0), P_{ref} = (0,0-1), V = (0,1,0)$
- În continuare: construirea reperului de vizualizare pornind de la argumentele funcției glm::lookAt();

- Pentru a înțelege funcția glm::lookAt();: care sunt elementele geometrice relevante atunci când vorbim despre observarea unei scene 3D? (de exemplu vederea umană sau folosirea unui aparat fotografic / telefon mobil).
  - Poziția (coordonatele) observatorului
  - Direcția / Punctul de referință (spre care este îndreptată privirea sau dispozitivul)
  - Orientarea
- Funcția glm::lookAt

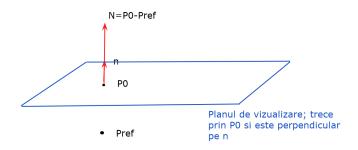
```
glm::lookAt (x_0, y_0, z_0, x_{ref}, y_{ref}, z_{ref}, V_x, V_y, V_z);
```

- (x_0, y_0, z_0) : coordonatele observatorului P_0 în reperul de modelare;
- $(x_{ref}, y_{ref}, z_{ref})$: coordonatele unui punct de referință P_{ref} spre care se uită observatorul:
- (V_x, V_y, V_z) : vector care indică verticala din planul de vizualizare
- ▶ Implicit: $P_0 = (0,0,0), P_{ref} = (0,0-1), V = (0,1,0)$
- În continuare: construirea reperului de vizualizare pornind de la argumentele funcției glm::lookAt( );
  - Originea reperului: $P_0 = (x_0, y_0, z_0)$; axele date de $\mathbf{u}, \mathbf{v}, \mathbf{n}$

Reperul de vizualizare - vectorul n

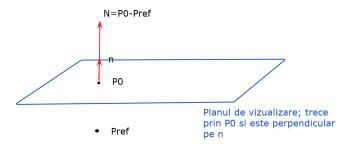

Reperul de vizualizare - vectorul n

$$N = P_{ref} \stackrel{\longrightarrow}{P_0} = P_0 - P_{ref}; \quad \mathbf{n} = \frac{N}{\|N\|}$$

Reperul de vizualizare - vectorul n

$$N = P_{ref} \stackrel{\longrightarrow}{P_0} = P_0 - P_{ref}; \quad \mathbf{n} = \frac{N}{\|N\|}$$

Comentarii: de ce $P_0 - P_{ref}$ și nu $P_{ref} - P_0$? De ce se împarte la ||N||?

Reperul de vizualizare - vectorii v, u

▶ În planul de vizualizare sunt definiți doi vectori **u** și **v** care sunt vectorii primelor două axe ale reperului de vizualizare ("orizontala" și "verticala" din planul de vizualizare).

Reperul de vizualizare - vectorii v, u

- În planul de vizualizare sunt definiți doi vectori u și v care sunt vectorii primelor două axe ale reperului de vizualizare ("orizontala" și "verticala" din planul de vizualizare).
- primul versor u direcţionează orizontala din planul de vizualizare: este perpendicular pe vectorul n (ca să fie inclus în planul de vizualizare) şi este perpendicular pe vectorul V indicat în gluLookAt

$$\mathbf{u} = \frac{V \times \mathbf{n}}{\|V\|}$$

Reperul de vizualizare - vectorii v, u

- În planul de vizualizare sunt definiți doi vectori u și v care sunt vectorii primelor două axe ale reperului de vizualizare ("orizontala" și "verticala" din planul de vizualizare).
- primul versor u direcționează orizontala din planul de vizualizare: este perpendicular pe vectorul n (ca să fie inclus în planul de vizualizare) și este perpendicular pe vectorul V indicat în gluLookAt

$$\mathbf{u} = \frac{V \times \mathbf{n}}{\|V\|}$$

▶ al doilea versor v - verticala "reală" din planul de vizualizare

$$v = n \times u$$

Legătura dintre vectorii V și ${f v}$

Comentariu/Întrebare: ce legătură există între vectorul V, indicat ca "verticală" în funcția glm::lookAt ( ); și vectorul $\mathbf{v}$, calculat ca fiind al doilea versor al reperului de vizualizare?

Legătura dintre vectorii V și ${f v}$

Comentariu/Întrebare: ce legătură există între vectorul V, indicat ca "verticală" în funcția glm::lookAt ( ); și vectorul $\mathbf{v}$, calculat ca fiind al doilea versor al reperului de vizualizare?

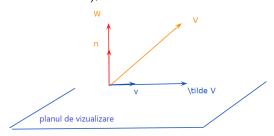
R: Vectorul V se descompune ca suma dintre un vector $\tilde{V}$ (=proiecția lui V pe planul de vizualizare) și un vector W, perpendicular pe planul de vizualizare (coliniar cu $\mathbf{n}$), altfel spus $V = \tilde{V} + W$. Are loc relația $\mathbf{v} = \frac{\tilde{V}}{\|\tilde{V}\|}$.

Legătura dintre vectorii V și ${f v}$

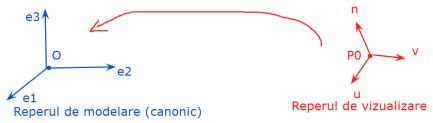
Comentariu/Întrebare: ce legătură există între vectorul V, indicat ca "verticală" în funcția glm::lookAt ( ); și vectorul $\mathbf{v}$, calculat ca fiind al doilea versor al reperului de vizualizare?

R: Vectorul V se descompune ca suma dintre un vector $\tilde{V}$ (=proiecția lui V pe planul de vizualizare) și un vector W, perpendicular pe planul de vizualizare (coliniar cu $\mathbf{n}$), altfel spus $V = \tilde{V} + W$. Are loc relația $\mathbf{v} = \frac{\tilde{V}}{\|\tilde{V}\|}$.

Obs: Dacă modificăm vectorul V, adăugând multipli ai lui N (sau $\mathbf{n}$, deoarece N și $\mathbf{n}$ sunt coliniari), vectorul $\mathbf{v}$ nu se modifică.

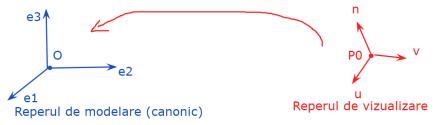

Schimbarea de reper $\leftrightarrow$ Efectuarea unei transformări

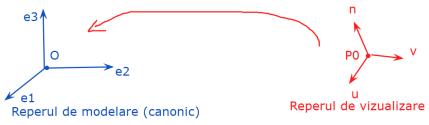
"Aducem reperul de vizualizare ca să se suprapună peste reperul de modelare".

Schimbarea de reper $\leftrightarrow$ Efectuarea unei transformări

"Aducem reperul de vizualizare ca să se suprapună peste reperul de modelare". Descrierea transformărilor:

Schimbarea de reper ↔ Efectuarea unei transformări

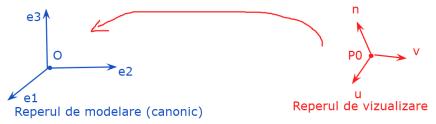
"Aducem reperul de vizualizare ca să se suprapună peste reperul de modelare".

Descrierea transformărilor:

ightharpoonup translatăm astfel încât P_0 să devină originea, adică aplicăm

$$\mathsf{T}_{(-x_0,-y_0,-z_0)}$$

Schimbarea de reper $\leftrightarrow$ Efectuarea unei transformări

"Aducem reperul de vizualizare ca să se suprapună peste reperul de modelare".

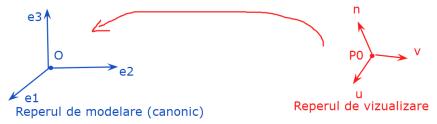
Descrierea transformărilor:

ightharpoonup translatăm astfel încât P_0 să devină originea, adică aplicăm

$$\mathsf{T}_{(-x_0,-y_0,-z_0)}$$

aplicăm o rotație 3D $\bf R$ astfel încât reperul ortonormat $({\bf u},{\bf v},{\bf n})$ să se suprapună cu reperul ortonormat (e_1,e_2,e_3) (reperul canonic) - un reper este ortonormat dacă vectorii sunt perpendiculari 2 câte 2 și de normă 1.

Schimbarea de reper $\leftrightarrow$ Efectuarea unei transformări

"Aducem reperul de vizualizare ca să se suprapună peste reperul de modelare".

Descrierea transformărilor:

ightharpoonup translatăm astfel încât P_0 să devină originea, adică aplicăm

$$\mathsf{T}_{(-x_0,-y_0,-z_0)}$$

aplicam o rotație 3D $\mathbf{R}$ astfel încât reperul ortonormat $(\mathbf{u}, \mathbf{v}, \mathbf{n})$ să se suprapună cu reperul ortonormat (e_1, e_2, e_3) (reperul canonic) - un reper este ortonormat dacă vectorii sunt perpendiculari 2 câte 2 și de normă 1.

Care este matricea asociată?

Matricea asociată schimbării de reper

Matricele asociate celor două transformări:

• pentru translația $\mathbf{T}_{(-x_0,-y_0,-z_0)}$

$$M_{\mathsf{T}_{(-x_0,-y_0,-z_0)}} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & -x_0 \\ 0 & 1 & 0 & -y_0 \\ 0 & 0 & 1 & -z_0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

Matricea asociată schimbării de reper

• pentru rotația R:

- pentru rotația R:
  - o matricea 3×3 care transformă reperul (e_1, e_2, e_3) în reperul ortonormat $(\mathbf{u}, \mathbf{v}, \mathbf{n})$ este

$$A = \left(\begin{array}{ccc} \mathbf{u}_{x} & \mathbf{v}_{x} & \mathbf{n}_{x} \\ \mathbf{u}_{y} & \mathbf{v}_{y} & \mathbf{n}_{y} \\ \mathbf{u}_{z} & \mathbf{v}_{z} & \mathbf{n}_{z} \end{array}\right)$$

(coloanele acestei matrice sunt componentele lui $\mathbf{u}, \mathbf{v}, \mathbf{n}$ în reperul canonic)

- pentru rotația R:
  - o matricea 3×3 care transformă reperul (e_1, e_2, e_3) în reperul ortonormat $(\mathbf{u}, \mathbf{v}, \mathbf{n})$ este

$$A = \left(\begin{array}{ccc} \mathbf{u}_{x} & \mathbf{v}_{x} & \mathbf{n}_{x} \\ \mathbf{u}_{y} & \mathbf{v}_{y} & \mathbf{n}_{y} \\ \mathbf{u}_{z} & \mathbf{v}_{z} & \mathbf{n}_{z} \end{array}\right)$$

(coloanele acestei matrice sunt componentele lui $\mathbf{u}, \mathbf{v}, \mathbf{n}$ în reperul canonic)

o matricea care transformă $(\mathbf{u}, \mathbf{v}, \mathbf{n})$ în (e_1, e_2, e_3) este A^{-1}

- pentru rotația **R**:
  - o matricea 3×3 care transformă reperul (e_1, e_2, e_3) în reperul ortonormat $(\mathbf{u}, \mathbf{v}, \mathbf{n})$ este

$$A = \left(\begin{array}{ccc} \mathbf{u}_{x} & \mathbf{v}_{x} & \mathbf{n}_{x} \\ \mathbf{u}_{y} & \mathbf{v}_{y} & \mathbf{n}_{y} \\ \mathbf{u}_{z} & \mathbf{v}_{z} & \mathbf{n}_{z} \end{array}\right)$$

(coloanele acestei matrice sunt componentele lui $\mathbf{u}, \mathbf{v}, \mathbf{n}$ în reperul canonic)

- o matricea care transformă ($\mathbf{u}, \mathbf{v}, \mathbf{n}$) în (e_1, e_2, e_3) este A^{-1}
- o întrucât $(\mathbf{u}, \mathbf{v}, \mathbf{n})$ este reper ortonormat, A este matrice **ortogonală**, adică matricea A verifică relația $A^t \cdot A = \mathbb{I}_3$ (verificați!), iar matricea inversă este $A^{-1} = A^t$
- o din A^t se construiește (în mod natural) matricea 4 $\times$ 4 asociată rotației, $M_{\mathbf{R}}$

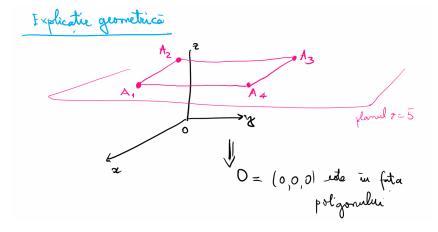
În final, matricea 4 imes 4 asociată transformării de vizualizare este

$$M = M_{\mathbf{R}} \cdot M_{\mathbf{T}_{(-x_0, -y_0, -z_0)}} = \begin{pmatrix} \mathbf{u}_x & \mathbf{u}_y & \mathbf{u}_z & 0 \\ \mathbf{v}_x & \mathbf{v}_y & \mathbf{v}_z & 0 \\ \mathbf{n}_x & \mathbf{n}_y & \mathbf{n}_z & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & -x_0 \\ 0 & 1 & 0 & -y_0 \\ 0 & 0 & 1 & -z_0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} =$$

$$= \begin{pmatrix} \mathbf{u}_{x} & \mathbf{u}_{y} & \mathbf{u}_{z} & -\langle \mathbf{u}, P_{0} \rangle \\ \mathbf{v}_{x} & \mathbf{v}_{y} & \mathbf{v}_{z} & -\langle \mathbf{v}, P_{0} \rangle \\ \mathbf{n}_{x} & \mathbf{n}_{y} & \mathbf{n}_{z} & -\langle \mathbf{n}, P_{0} \rangle \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

Exemplul 1. Cod sursă 06_01_poligoane3D.cpp

$$A_1 = (5, -5, 5), A_2 = (-5, -5, 5), A_3 = (-5, 5, 5), A_4 = (5, 5, 5)$$

Exemplul 1. Cod sursă 06_01_poligoane3D.cpp

$$A_1 = (5, -5, 5), A_2 = (-5, -5, 5), A_3 = (-5, 5, 5), A_4 = (5, 5, 5)$$

- scrien ecuation planului sub forms $A_{x} + B_{y} + C_{z} + D = 0$

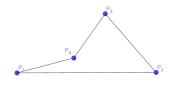
- foliaim determinantul

 $A_{x} \rightarrow \begin{pmatrix} 2 & y & 2 & 1 \\ 5 & -5 & 5 & 1 \\ -5 & -5 & 5 & 1 \end{pmatrix} = \dots = x \cdot 0 - y \cdot 0 + (calculat!) + 2 \cdot (-100) - (-500)$

- aveu $J_1 (x, y, z) = -100 z + 500$

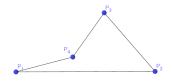
Fie punctele $P_1 = (6, 2, 0), P_2 = (-4, 4, 8), P_3 = (0, 0, 8)$ (toate trei situate în planul de ecuație x + y + z = 8).

a) Să se aleagă P_4 astfel ca patrulaterul $P_1P_2P_3P_4$ să fie concav.

Fie punctele $P_1 = (6, 2, 0), P_2 = (-4, 4, 8), P_3 = (0, 0, 8)$ (toate trei situate în planul de ecuație x + y + z = 8).

a) Să se aleagă P_4 astfel ca patrulaterul $P_1P_2P_3P_4$ să fie concav.

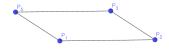
Dacă alegem un punct P_4 în interiorul triunghiului $P_1P_2P_3$ (combinația convexă a punctelor P_1, P_2, P_3 , cu coeficienți > 0 cu suma 1), atunci patrulaterul $P_1P_2P_3P_4$ este concav. De exemplu, punctul P_4 poate fi ales ca fiind dat de

$$P_4 = \frac{1}{2}P_1 + \frac{1}{4}P_2 + \frac{1}{4}P_3$$

(P_4 este mijlocul segmentului $[P_1Q]$, unde Q este mijlocul lui $[P_2P_3]$). Explicit, avem $P_4=(2,2,4)$.

Fie punctele $P_1 = (6, 2, 0), P_2 = (-4, 4, 8), P_3 = (0, 0, 8)$ (toate trei situate în planul de ecuație x + y + z = 8).

b) Să se aleagă P_5 astfel ca patrulaterul $P_1P_2P_3P_5$ să fie convex.

Fie punctele $P_1 = (6, 2, 0), P_2 = (-4, 4, 8), P_3 = (0, 0, 8)$ (toate trei situate în planul de ecuație x + y + z = 8).

b) Să se aleagă P_5 astfel ca patrulaterul $P_1P_2P_3P_5$ să fie convex.

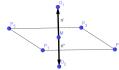
Alegem P_5 astfel încât $P_1P_2P_3P_5$ să fie un paralelogram. Folosindu-ne de faptul că diagonalele unui paralelogram se taie în părți egale, adică

$$\frac{1}{2}P_1 + \frac{1}{2}P_3 = \frac{1}{2}P_2 + \frac{1}{2}P_5,$$

deducem $P_5 = P_1 + P_3 - P_2$, deci $P_5 = (10, -2, 0)$.

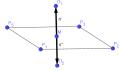
Fie punctele $P_1 = (6, 2, 0), P_2 = (-4, 4, 8), P_3 = (0, 0, 8)$ (toate trei situate în planul de ecuație x + y + z = 8).

c) Să se aleagă puncte O_1 și O_2 astfel ca poligonul $P_1P_2P_3P_5$ să fie văzut din față, respectiv din spate.

Fie punctele $P_1 = (6, 2, 0), P_2 = (-4, 4, 8), P_3 = (0, 0, 8)$ (toate trei situate în planul de ecuație x + y + z = 8).

c) Să se aleagă puncte O_1 și O_2 astfel ca poligonul $P_1P_2P_3P_5$ să fie văzut din față, respectiv din spate.

Mai întâi calculăm produsul vectorial $P_1P_2 \times P_2P_3$, care este egal cu (32, 32, 32). Așadar, vectorul normal la plan este $n=(\frac{1}{\sqrt{3}},\frac{1}{\sqrt{3}},\frac{1}{\sqrt{3}})$.

Alegem convenabil un punct M din plan, un vector n' coliniar și de același sens cu n și un vector n'' coliniar și de sens opus cu n. Concret: M=(3,1,4) (mijlocul segmentului $[P_1P_3]$), n'=(10,10,10) și n''=(-10,-10,-10).

Definim O_1 astfel ca $\overrightarrow{MO_1} = n'$, adică $n' = O_1 - M$, așadar $O_1 = (3, 1, 4) + (10, 10, 10) = (13, 11, 14)$.

Analog, definim O_2 ca $\overrightarrow{MO_2} = n''$, deci $O_2 = (3,1,4) - (10,10,10) = (-7,-9,-6)$.